

Generálmajor v. v. Miloš Knorr – veterán druhé světové války

* 20. září 1918

PERSONÁLIE

Narodil se 20. září 1918 ve Slezské Ostravě. Jeho otec pocházel z Ivančic u Brna a byl v té době na frontě v Itálii, jeho matka pocházela z okolí Ostravy. Po vzniku Československé republiky se rodina vrátila do Ivančic, kde se jeho otec stal ředitelem školy. Miloš Knorr vychodil obecnou školu a ivančické gymnázium, které zakončil maturitou v roce 1936 v Brně, protože v Ivančicích bylo gymnázium zrušeno. Po ukončení gymnázia nastoupil Miloš Knorr základní vojenskou službu u 6. pluku dragounů a následně byl odeslán do záložní důstojnické školy v Pardubicích. Po osmi měsících se v hodnosti četaře aspiranta přihlásil ke studiu Vojenské akademii v Hranicích na Moravě, kterou absolvoval v letech 1937-38 a byl znovu zařazen k 6. pluku dragounů v Brně.

Po mnichovském diktátu byl opětovně zařazen do Vojenské akademie v Hranicích, aby mohl dokončit druhý rok studia. V říjnu 1939 byl uvězněn gestapem v souvislosti s tím, že jeho přítel René Černý (popravený komunisty – pozn.), utekl do zahraničí, ale po šesti týdnech byl propuštěn. Rozhodl se opustit svou vlast a 4. února 1940 přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii, Řecko a turecký Istanbul se dostal koncem března do výcvikovém tábora v Agde. Ve Francii byl zařazen k průzkumnému oddílu a následně na velitelství divize. Především pro dokonalou znalost francouzštiny a němčiny se stal osobním pobočníkem velitele divize. Po pádu Francie byl evakuován s ostatními našimi vojáky přes Gibraltar do Anglie, do sběrného tábora v Cholmondeley parku. V červenci 1940 byl zařazen ke štábní rotě 1. čs. divize v Anglii, kde se stal instruktorem tří stovek parašutistů a absolvoval celkem 19 seskoků. V roce 1943 byl přidělen k 43. britskému předzvědnému pluku kde vykonával funkci velitele čety a pak funkci zpravodajského důstojníka.

Dne 24. června 1944 byl přeřazen k Royal Army Corps a téhož dne, v rámci druhé invazní vlny, přepraven do Evropy. Krátce po vyplutí byla však loď zasažena a potopila se – ze 600 příslušníků pluku jich 180 zahynulo a dalších 150 jich bylo zraněno. Po nutné reorganizaci pluku a po vstupu na evropskou půdu se ukázalo, že Miloš Knorr je na pevnině ilegálně, protože čs. důstojníci byli propůjčeni k britským útvarům pouze na území Anglie. Zasáhl velitel pluku, který ustanovil npor. Miloše Knorra – podle jakéhosi nařízení z 19. století – „dočasným poručíkem Jeho Veličenstva po dobu války bez nároku na plat“.

Legendárního vylodění spojenců se v první vlně nezúčastnil žádný Čechoslovák, v druhé vlně Miloš Knorr jeden ze tří.

Předzvědný pluk bojoval ve Francii, Belgii a Holandsku. Zde vyšetřoval zajaté německé vojáky, převlečené do anglických uniforem, kterým tehdy velel německý plukovník Otto Skorzeny.

Konec války zastihl pluk mezi Brémami a Hamburkem a 6. května 1945 překročil řeku Rýn v Kolíně nad Rýnem. Za účast v bojích se stal nositelem Řádu britského impéria a získal několik dalších vysokých vyznamenání. Byl povýšen do hodnosti štábního kapitána.

Když se 6. května 1945 dozvěděl britský štáb, že v Praze vypuklo povstání, obdržel štábní kapitán Miloš Knorr povolení k cestě do Prahy. Průjezd Německem však nebyl snadný a do Prahy dorazil až 12. května; to už však povstání skončilo, a proto se rozjel do Ivančic k rodičům.

Po návratu k pluku vedl kapitán Knorr několikrát kolony nákladních aut, které vozily do Československa bývalé vězně koncentračního tábora Bergen-Belsen poblíž Hanoveru. Později se vrátil do československé armády a do konce roku 1945 byl velitelem čs. mise u velitelství Montgomeryho armády.

Po návratu do Československa ke konci roku 1945 se rozhodl pro studium na Vysoké škole válečné v Praze a na jaře 1947, po jejím ukončení, zůstal ve škole jako profesor všeobecné taktiky.

Krátce po únoru 1948 začalo odstraňování důstojníků západních armád. Miloš Knorr našel na svém pracovním stole dopis: „Prahu opusťte do 48 hodin. Do Prahy se nesmíte vrátit ani pro soukromé účely bez speciálního povolení.“ Dne 15. března 1948 byl major Miloš Knorr odvelen do Šternberku do funkce velitele tankového praporu. Bylo jasné, že ani v této funkci dlouho nebude, a proto se začal připravovat k opuštění republiky. Požádal o pomoc dr. Františka Muchu, okresního velitele Státní bezpečnosti ve Znojmě, jehož znal z Ivančic u Brna.

Mucha, zvaný „Vančák“ (jeho starší bratr Miroslav zahynul jako letec v Anglii), pomohl převést majora Knorra přes hranice do Rakouska. Za ilegální odchod do zahraničí byl Knorr zbaven všech vojenských hodností. Rozhodnutí o degradaci podepsal 6. srpna 1948 armádní generál Ludvík Svoboda, tehdejší ministr národní obrany.

Průchod sovětským okupačním pásmem do Vídně byl velice nebezpečný, ale s pomocí spojky, která pro něho přijela až k hranicím, se mu to podařilo. Po příjezdu do Rakouska se Miloš Knorr hlásil na americkém velvyslanectví ve Vídni a potom u kontrašpionážní centrály CIC. Nechtěl se ve Vídni zdržovat, ale velitel centrály ho přesvědčil, že je nutné alespoň zběžně prověřovat uprchlíky z Československa. Ve spolupráci s rakouskou policií se podařilo přesunout stovky uprchlíků z amerického sektoru Vídně do amerického pásma v Rakousku.

Po dvou měsících odletěl Miloš Knorr do Anglie, kde se setkal s velitelem svého bývalého pluku a s dalšími známými důstojníky. Když se ohlásil u generála Indry (za války ministra obrany čs. vlády), dostal radu, aby se vrátil ke spolupráci s Američany, kteří potřebují jeho vědomosti a schopnosti. Odletěl zpět do Rakouska, kde žil na americké doklady a vystupoval pod krycím jménem major Peter. V létě 1948 byl přeřazen do štábu generála Moravce (za války to byl šéf výzvědné služby v londýnské vládě), kde se stal operačním důstojníkem. Řídil i některé akce prováděné z Rakouska.

Když koncem roku 1954 odjel generál Moravec definitivně do Spojených států, rezignoval na zpravodajskou práci také Miloš Knorr a vrátil se do Spojených států (poprvé tam byl v roce 1952 na dobu šesti měsíců). Téhož roku začal Miloš Knorr pracovat u americké pojišťovny Insurance Company of North America a po několika letech se vypracoval na místo jejího

ředitele evropského zastoupení v Haagu. Po 15 letech odešel do důchodu, ale ještě několik roků působil jako poradce u různých firem. Po revoluci v roce 1989 navštívil několikrát naši zemi. V r. 1991 mu byl udělen Řád m. R. Štefánika 3. stupně.

Dne 3. května 1995 byl rozkazem prezidenta republiky jmenován do hodnosti generál-majora ve výslužbě. Jeho majetek – který představoval dva domy a pozůstalost po otci – mu však vrácen nebyl. Zastupitelstvo města Ivančice v roce 2003 na svém 6. zasedání schválilo udělení čestného občanství generálovi v. v. a válečnému veteránovi panu Miloši Knorrovi.

Když jsme se letos v červenci setkali v Praze na Sněmu Československé obce legionářské, zeptal jsem se pana generála na to, jak vnímá po tolika letech života v zahraničí, Českou republiku, svou rodnou zemi.

„Pořád beru Českou republiku jako svou rodnou zemi. Považuji se více za Čecha než za Američana a velmi mě situace v Čechách dojíhá. Bohužel, lidé v České republice se stali příliš materialističtí. Za komunistů se naučili, že mohli přežít když lhali, když kradli, a to je tragédie.“

A co Armáda České republiky? Co byste chtěl vzkázat nové, profesionální armádě, kterou od příštího roku budeme mít?“

„Já nevěřím v takovou armádu. Já věřím, že lidem, společnosti, národu pomáhá, když každý muž jde na vojnu. Naučí se disciplíně, pořádku atd.“

Co považujete ve svém životě za největší štěstí?

„To je těžká otázka. Nejde o jeden případ či událost, ale o několik událostí. Štěstí pro mě bylo za první, že jsem se rozhodl odejít, za druhé, že jsem si vybral vojenskou kariéru. To mi dalo hodně i dnes, protože jsem velmi úspěšný podnikatel. A za třetí, že jsem našel svou ženu a trvalo tři roky, než jsme se vzali.“

*Autor: plk. v zál. Petr Majer
Foto: soukromý archiv gen. M. Knorra*